

עירובין סו

מעשה ושאלה: רבי חנינא בר יוסף ורבי חייא בר אבא ורבי אסי איקלעו להווא פונדק דאתא גוי מרי דפונדק בשבתא. אמרו: מהו למיגר מיניה? שוכר כמערב דמי — מה מערב מבעוד יום, אף שוכר מבעוד יום או דילמא שוכר כמבטל רשות דמי, מה מבטל רשות ואפילו בשבת, אף שוכר ואפילו בשבת?

מחלוקת בפסיקה: רבי חנינא בר יוסף אמר: נשכור, ורבי אסי אמר: לא נשכור, אמר להו רבי חייא בר אבא: נסמוך על דברי זקן ונשכור.

פסיקת ר' יוחנן: אתו שיילו ליה לרבי יוחנן, אמר להן: יפה עשיתם ששכרתם.

שאלה 1 על ר' יוחנן: תהו בה נהרדעי: ומי אמר רבי יוחנן הכי? והאמר רבי יוחנן: שוכר כמערב דמי. מאי לאו: מה מערב מבעוד יום, אף שוכר מבעוד יום!
תירוץ: לא,

- מה מערב ואפילו בפחות משהו פרוטה, אף שוכר בפחות משהו פרוטה.
- ומה מערב אפילו שכירו ולקיטו, אף שוכר אפילו שכירו ולקיטו.
- ומה מערב חמשה ששרוין בחצר אחת — אחד מערב על ידי כולן, שוכר נמי, חמשה ששרוין בחצר אחת — אחד שוכר על ידי כולן.

שאלה 2 על ר' יוחנן: תהי בה רבי אלעזר. אמר רבי זירא: מאי תהיא דרבי אלעזר? אמר רב ששת: גברא רבה כרבי זירא לא ידע מאי תהיא דרבי אלעזר? קא קשיא ליה דשמואל רביה.

דברי שמואל	דוגמה
כל מקום שאוסרין ומערבין - מבטלין	כגון שתי חצירות זו לפני זו
מערבין ואין אוסרין - אין מבטלין	כגון שתי חצירות ופתח אחד ביניהן
אוסרין ואין מערבין - אין מבטלין	לאתווי מאי, לאו לאתווי גוי?

הקושי מדברי שמואל על ר' יוחנן: ואי דאתא מאתמול — לוגר מאתמול!
אלא לאו, דאתא בשבתא, וקתני: אוסרין ואין מערבין, אין מבטלין. שמע מינה.

התייחסות לדברי שמואל:

אמר רב יוסף: לא שמיע לי הא שמעתא.

אמר ליה אביי: את אמרת ניהלן, ואהא אמרת ניהלן, דאמר שמואל: אין ביטול רשות מחצר לחצר. ואין ביטול רשות בחורבה.

ואמרת לן עלה: כי אמר שמואל אין ביטול רשות מחצר לחצר, לא אמרן אלא שתי חצירות ופתח אחד ביניהן. אבל זו לפני זו, מתוך שאוסרין זה על זה - מבטלין.

(רב יוסף) אמר ליה: אנא אמינא משמיה דשמואל הכי? והאמר שמואל: אין לנו בעירובין אלא

כלשון משנתנו — **"אנשי חצר"**, ולא אנשי חצירות!

(אביי) אמר ליה: כי אמרת לן אין לנו בעירובין אלא כלשון משנתנו — אהא אמרת לן: שהמבוי לחצירות כחצר לבתים.

התייחסות לדברי שמואל שציטט רב יוסף:

שמואל	רבי יוחנן
אין ביטול רשות מחצר לחצר, ואין ביטול רשות בחורבה	יש ביטול רשות מחצר לחצר, ויש ביטול רשות בחורבה

הסבר למה צריך להגיד בשני המקרים: וצריכא, דאי אשמעינן מחצר לחצר, בהא קאמר שמואל, משום דהא תשמישתא לחוד והא תשמישתא לחוד. אבל חורבה, דתשמישתא חדא לתרווייהו. אימא: מודי ליה לרבי יוחנן.

וכי אתמר בהא, בהא קאמר רבי יוחנן, אבל בהך מודי ליה לשמואל, צריכא.

רבא	אביי	
אפילו שתי חצירות זו לפנים מזו, פעמים מבטלין ופעמים אין מבטלין.	לא אמרן אלא בשתי חצירות ופתח אחד ביניהן, אבל שתי חצירות זו לפנים מזו, מתוך שאוסרין – מבטלין.	הא דאמר שמואל אין ביטול רשות מחצר לחצר

פירוט דברי רבא:
אפילו שתי חצירות זו לפנים מזו, פעמים מבטלין ופעמים אין מבטלין.

הטעם	הדין	מי שכח לערב?	מקום העירוב
האי בר פנימית, למאן נבטיל? ליבטיל לבני פנימית — ליתא לערובייהו גבייהו. ליבטיל לבני חיצונה - אין בטול רשות מחצר לחצר! האי בר חיצונה למאן נבטיל, ליבטיל לבני חיצונה — איכא פנימית דאסרה עלייהו. ליבטיל לבני פנימית — אין ביטול רשות מחצר לחצר	שתיחן אסורות	בין מן הפנימית ובין מן החיצונה	בחיצונה
האי בר פנימית למאן נבטיל? ליבטיל לבני הפנימית — איכא חיצונה דאסרה עלייהו. ליבטיל לבני חיצונה — אין ביטול רשות מחצר לחצר.	שתיחן אסורות	הפנימית	בפנימית
ודאי פנימית מותרת, דאחדא דשא, ומשתמשא, וחיצונה אסורה.	פנימית מותרת וחיצונה אסורה	החיצונה	

